

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/354/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212207614
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212207614.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom Bratislava, Košická 56, IČO: 35 838 825, zast. HMG&PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Štefanovičova 12, IČO: 35 885 459, proti žalovanému: I. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX, o zaplatenie 2.054,82 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 11. 09. 2012 č. k. 13C/116/2012-87, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 2.054,82 eura s 18,4 % úrokom ročne zo sumy 1.832,21 eura od 22. 12. 2010 do zaplatenia a s 9,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.832,21 eura od 22. 12. 2010 do zaplatenia. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE zo dňa 21. 12. 2010 Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila žalobcovi pohľadávku voči žalovanému vo výške 2.054,82 eura z titulu zmluvy o splátkovom úvere č. 0212284957 uzatvorenej Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným dňa 13. 09. 2006. Na základe tejto bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 28.000,- Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 59-ich mesačných splátkach po 793,-Sk pri úrokovej sadzbe 18,4 % ročne, RPMN vo výške 25,57 % so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 10. 2006 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20. 08. 2011. Zároveň zmluvné strany sa dohodli aj na poplatku za správu úveru vo výške 60,-Sk mesačne. Celkovo mal takto žalovaný uhradiť veriteľovi sumu 1.553,04 eura a na poplatkoch za správu úveru 117,51 eura, t.j. úhrnnú sumu 1.670,55 eura. Dospel k záveru, že vzťah účastníkov konania je potrebné posudzovať ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb., § 52 a nasl. OZ v znení účinnom do 31. 12. 2007 a podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Opierajúc sa o ust. § 79 ods. 1 OSP mal za to, že i keď žalobca v návrhu uviedol, že žalovaná suma pozostáva z istiny vo výške 1.832,21 eura, úroku z omeškania vo výške 222,651 eura s tým, že istina sa ďalej úročí úrokom vo výške 18,4 % ročne, zo žaloby ani predložených listinných dôkazov nebolo zrejmé, ako vznikol žalovanému peňažný záväzok vo výške 2.054,82 eura. Vyzval preto žalobcu uznesením zo dňa 11. 05. 2012, aby v lehote 10 dní od jeho doručenia doplnil svoje podanie, ktoré by mohlo byť návrhom o skutkové tvrdenia tak, aby bolo zrejmé, ako vznikol žalovanému peňažný záväzok s podrobnými výpočtami jeho jednotlivých zložiek a období, preukázal splatnosť istiny, ako aj spôsob a dátum nadobudnutia splatnosti, odôvodnil, prečo a ako sa žalovaný dostal do omeškania od 22. 12. 2010 vzhľadom na konečnú splatnosť úveru, predložil doklady o platobnej disciplíne žalovaného a splátkový kalendár a upresnil jednotlivé platby žalovaného a vyjadril sa i k prípadnej aplikácii ustanovení o spotrebiteľských zmluvách. Nakoľko žalobca napriek výzve súdu až do vyhlásenia dokazovania za skončené nepredložil a neoznačil žiaden dôkaz a ani neupresnil rozhodujúce skutočnosti na preukázanie dôvodnosti uplatneného nároku, jeho žalobu pre neunesenie dôkazného bremena zamietol. V tejto súvislosti uviedol, že pokiaľ bola konečná splatnosť

úveru čerpaného vo výške 929,43 eura, určená na 20. 08. 2011, ku ktorému dňu by celkové náklady žalovaného dosiahli sumu 1.670,55 eura, nie je zrejme, na základe čoho žalovaný dlhuje uplatnenú pohľadávku, ani kedy sa táto suma stala platnou a na základ čoho, keďže dlh žalovaného bol postupom vyčíslený k 21. 12. 2010. Výška žalovanej sumy je tak nepreskúmateľná, keď žalobca nekonkretizoval z čoho pozostáva. Rovnako tak zo žaloby nie je zrejme, kedy a koľko žalovaný v splátkach uhradil a obdobne je to tak i s tvrdenou sumou úroku z omeškania vo výške 220,61 eura pre neuvedenie, z akej istiny bol vypočítaný, v akej výške a za ktoré obdobie. Uzavrel preto, že žalobca v konaní nepreukázal, že by žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávok na žalobcu mal akýkoľvek dlh zo zmluvy o splátkovom predaji, a preto sa ani nemohol dostať do omeškania s úhradou akejkoľvek istiny. Rozhodnutie o náhrade trov konania založil na ust. § 142 ods. 1 OSP a v konaní plne úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania, keďže ich náhradu si neuplatnil a ani mu žiadne trovy preukázateľne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom a že sú tu skutočnosti alebo dôkazy, ktoré nemohol bez svojej viny označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Poukázal na to, že jeho návrh bol návrhom na vydanie platobného rozkazu v zmysle § 172 a nasl. OSP, pričom v čase podania spĺňal všetky zákonné náležitosti podľa § 42 a § 79 OSP. Pokiaľ súd prvého stupňa jeho návrh posúdil ako podanie nedostatočné a vyzval ho na doplnenie podania, išlo o výzvu podľa § 43 ods. 1 OSP s následkami v zmysle § 43 ods. 2 OSP. Za situácie, že súd prvého stupňa pri jeho nečinnosti neuplatnil tento postup, možno usudzovať, že nešlo o taký nedostatok, bez ktorého by nebolo možné v konaní pokračovať, a preto mal zákonnú možnosť rozhodnúť vo veci formou skráteného konania a to vydaním platobného rozkazu. Na následne nariadené pojednávanie sa nedostavil, pričom svoju neúčast' ospravedlnil z dôvodu kolízie pojednávania, o čom predložil dôkaz. Napriek tomu však súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti, čím mu znemožnil vyjadriť sa k spornosti pohľadávky, ktorú žalovaný namietol až na uvedenom pojednávaní. Tým mu odňal možnosť konať pred súdom a v tomto smere neobstojí ani jeho argument, že nereagovaním na jeho výzvu neuniesol dôkazné bremeno. Ďalej uviedol, že do rozhodnutia súdu prvého stupňa nemohol ani bez svojej viny označiť a predložiť dôkazy a to výpisy z úveru žalovaného za obdobie od 13. 09. 2006 do 30. 11. 2008 a od 31. 01. 2009 do 21. 12. 2010, ako i podrobnú špecifikáciu uplatneného nároku. Stalo sa tak z dôvodu, že napriek jeho viacerým výzvam a urgenciám právneho predchodcovi mu tieto dôkazy boli právnym predchodcom doručené až dňa 11. 09. 2002, t.j. v deň pojednávania.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Ako vyplýva z obsahu spisu, v tomto konaní sa žalobca svojim návrhom, doručeným súdu prvého stupňa dňa 19. 04. 2012, domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu do 15 dní od doručenia platobného rozkazu 2.054,82 eura s 18,4 % úrokom zo sumy 1.832,21 eura od 22. 12. 2010 do zaplatenia a s 9,5 % úrokom z omeškania zo sumy 1.832,21 eura od 22. 12. 2010 do zaplatenia, ako i náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že uplatnenú pohľadávku nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21. 12. 2010 od postupcu Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Bratislava, ktorá skutočnosť bola žalovanému oznámená listom zo dňa 28. 12. 2010. Za právny titul vzniku pohľadávky označil zmluvu o splátkovom úvere č. 0212284957 (ďalej len „zmluva o úvere“), uzatvorenú medzi jeho právnym predchodcom a odporcom dňa 13. 09. 2006. Na základe tejto jeho právny predchodca poskytol žalovanému úver vo výške 929,43 eura pri 18,4 % úrokovej sadzbe, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 26,32 eura vždy k 20-temu dňu tohto mesiaca so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 10. 2006 a konečnou splatnosťou úveru 20. 08. 2011, pričom podmienky čerpania úveru, spôsob, výška, termíny splácania úveru, zabezpečenie úveru, podmienky pri neplnení a ďalšie náležitosti boli dojednané v zmluve o úvere. Žalovaný svoj záväzok, vyplývajúci z tejto zmluvy neplnil a poskytnutý úver nesplatil do dňa konečnej splatnosti, t.j. do 20. 08. 2011. Ďalej uviedol, že jeho pohľadávka ku dňu postúpenia, t.j. k 21. 12. 2010 bola vo výške celkovo 2.054,82 eura, z toho istina po splatnosti predstavovala sumu 1.832,21 eura a úroky z omeškania

sumu 222,61 eura s tým, že istinu žalobca ďalej úročí riadnym úrokom vo výške 18,4 % a úrokom z omeškania vo výške 9,5 %. Právne žalobca odôvodnil svoju žalobu s poukazom na ust. § 369 ods. 1, § 497, § 502 ods. 1 a § 504 Obchodného zákonníka a argumentačne podoprel i citáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR publikovaného v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 15/2001. K návrhu pripojil i zmluvu o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE zo dňa 21. 12. 2010, uzatvorenú medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava a žalobcom, oznámenie o postúpení pohľadávky žalovanému zo dňa 28. 12. 2010, zmluvu o splátkovom úvere č. 0212284957 zo dňa 13. 09. 2006 uzatvorenú medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným, Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s., účinné od 01. 08. 2002 v znení ich dodatkov. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 11. 05. 2012 č.k. 13C/116/2012-73 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od prevzatia uznesenia doplnil svoje podanie, doručené mu dňa 19. 04. 2012, ktoré by mohlo byť návrhom a to o skutkové tvrdenia tak, aby bolo zrejmé, ako vznikol žalovanému peňažný záväzok vo výške 2.054,82 eura s podrobnými výpočtami jej jednotlivých zložiek a obdobia, v prípade úroku z omeškania vo výške 222,61 eura tak, aby bolo zrejmé, v akej výške a za aké obdobia, z akej istiny je úrok počítaný a špecifikoval, z čoho pozostáva istina vo výške 1.832,21 eura, keď úver bol poskytnutý vo výške 929,43 eura, v prípade, že je v nej zahrnutý úrok z úveru, nech uvedie, v akej výške, za aké obdobie a vysvetlí, prečo požaduje aj z úroku z úveru ďalší úrok z úveru a na základe čoho; preukáže, že suma 2.054,82 eura, resp. 1.832,21 eura je splatná, ako aj spôsob a dátum nadobudnutia splatnosti; odôvodnil, prečo a ako sa žalovaný dostal do omeškania od 22. 12. 2010 vzhľadom na konečnú splatnosť úveru; predložil doklady o platobnej disciplíne žalovaného, ako aj splátkový kalendár a spresnil, ako jednotlivé platby žalovaného zúčtoval a vyjadril sa k prípadnej aplikácii ustanovení o spotrebiteľských zmluvách podľa Občianskeho zákonníka a o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 258/2001 Z.z.. Výzvu prevzal právny zástupca žalobcu dňa 23. 05. 2012 a v súdom určenej lehote zostal nečinný. Súd prvého stupňa následne vo veci určil termín pojednávania na deň 11. 09. 2012, ktorý právny zástupca žalobcu prevzal dňa 10. 08. 2012 a ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil faxovým podaním, došlým súdu dňa 10. 09. 2012 z dôvodu kolízie s iným pojednávaním na Okresnom súde Bratislava V. Na označenom pojednávaní konanom v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu súd prvého stupňa vypočul žalovaného, vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a vo veci rozhodol preskúmaným rozsudkom, ktorým žalobu žalobcu zamietol.

Súd prvého stupňa zamietnutie žaloby vyvodil z neunesenia dôkazného bremena žalobcom. Pre účely posúdenia správnosti tohto záveru je nutné uviesť, že zákon ukladá účastníkom, ktorí žiadajú procesnú ochranu svojich nárokov a stoja proti sebe v postavení vzájomných odporcov, povinnosť tvrdiť, že určitý právny vzťah o ktorého ochranu žiadajú skutočne existuje (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 OSP). Ukladá účastníkom tiež tzv. dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť označiť dôkazné prostriedky spôsobilé preukázať pravdivosť uplatnených tvrdení (§ 79 ods. 1 a § 120 ods. 1 OSP [R 49/1982]).

Dôkazné bremeno je povinnosť účastníka pokiaľ chce byť úspešný v konaní preukázať existenciu takých svojich skutkových tvrdení, ktoré môžu pre neho privodiť priaznivý výsledok; dôkazné bremeno sa teda netýka vždy výsledku celého konania, ale sa môže týkať aj čiastkového skutkového tvrdenia významného pre rozhodnutie súdu. Pre určenie toho, kto je nositeľom dôkazného bremena je kľúčová hmotnoprávna úprava vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje svoje právo alebo povinnosť žalovaného. Dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, v ktorého záujme je preukázanie pravdivosti ním tvrdených skutočností zakladajúcich ním tvrdené právo. Na druhej strane žalovaného zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní skutočností, ktoré vylučujú existenciu uplatňovaného práva, ak jeho existenciu žalobca preukázal. Ak sa teda žalobca v tomto konaní domáha od žalovaného zaplataenia žalovanej sumy, tvrdiac, že táto mu bola postúpená ako pohľadávka, ktorá vznikla voči žalovanému na základe zmluvy o úvere zo dňa 13. 09. 2006 pre neplnenie si z nej vyplývajúcej povinností žalovaným, zaťažovalo ho dôkazné bremeno na preukázanie, že postupca uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere, že žalovaný si svoj záväzok z nej vyplývajúcej neplnil a poskytnutý úver riadne nesplatil podľa dohodnutých podmienok, že pohľadávka, ktorá postupcovi voči žalovanému vznikla, bola platne postúpená na žalobcu. Navyiac, pri posudzovaní dôvodnosti nároku uplatneného žalobcom v tomto konaní, ktorým je peňažné plnenie je potrebné mať na zreteli, že jeho právnym posúdením vykonaným žalobcom súd nie je viazaný.

Vychádzajúc z obsahu spisu výsledky doposiaľ vykonaného dokazovania preukazujú, že dňa 13. 09. 2006 Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom v Bratislave, Suché Mýto 4 a žalovaný uzatvorili zmluvu o

splátkovom úvere č. 0212284957, predmetom ktorej bolo poskytnutie splátkového úveru žalovanému za podmienok v zmluve dohodnutých. Na základe tejto úverovej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver 28 000,- Sk s 18,40 % úrokovou sadzbou, bezhotovostne, pri poplatku za správu úveru 60,- Sk mesačne, ktorý sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 59-ich mesačných splátkach po 793,- Sk vždy k 20-temu dňu kalendárneho mesiaca inkasným spôsobom so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 10. 2006 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20. 08. 2011. Nesporne takto došlo zo strany Slovenskej sporiteľne k poskytnutiu dohodnutého plnenia pre žalovaného, čo vo svojej výpovedi nespochybnil ani samotný žalovaný a rovnako tak žalobcom tvrdenú skutočnosť, že z jeho strany došlo k porušeniu povinností riadne úver splácať. Niet ani pochýb o tom, že pohľadávka Slovenskej sporiteľne voči žalovanému z titulu úverovej zmluvy, ktorú veriteľ vyčíslil sumou 2 054,82 eura s príslušenstvom, bola zmluvou o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 21. 12. 2010 postúpená žalobcovi. Sporným medzi účastníkmi konania tak zostala práve otázka samotnej existencie pohľadávky voči žalovanému z titulu úverovej zmluvy ako aj jej výška a taktiež dôvodnosť požadovaného príslušenstva. Pokiaľ súd prvého stupňa za tejto procesnej situácie žalobu žalobcu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena, svoje rozhodnutie tak založil na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Je totiž predčasná konštatácia prvostupňového súdu o neunesení dôkazného bremena, keď žalobca svoje tvrdenia podporil i listinnými dôkazmi a to označenou zmluvou o úvere, zmluvou o postúpení pohľadávok, ako i oznámením Slovenskej sporiteľne, a.s. o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 12. 2010. Bolo preto povinnosťou súdu prvého stupňa posúdiť dôvodnosť žalobcom uplatňovaných nárokov z hľadiska zmluvne dojednaných podmienok v zmluve o úvere, všeobecných obchodných podmienok veriteľa, tvoriacich neoddeliteľnú súčasť, ako i platnej právnej úpravy na vec sa vzťahujúcej. Zároveň aplikovať naň i normy spotrebiteľského práva, a to zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ust. § 52 nasl. OZ o spotrebiteľských zmluvách, keďže zmluvný vzťah bol založený spotrebiteľskou zmluvou, ako na to správne poukázal i súd prvého stupňa. Zvlášť za situácie pokiaľ ani samotný žalovaný nesporeoval, že svoj záväzok zo zmluvy o úvere úver splácať riadne a včas si prestal plniť, a preto argumentácia prvostupňového súdu, že žalobca nepreukázal, že by žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávok mal akýkoľvek dlh zo zmluvy o úvere zo dňa 13. 09. 2006 je nenáležitý a v rozpore so zásadami formálnej logiky.

Na argumentáciu žalobcu uvádzanú v jeho odvolaní, že postupom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom odvolací súd len dodáva, že takúto vadu konania nezistil. I napriek tomu, že uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 11. 05. 2012 č. k. 13C/116/2012-73, ktorým bol žalobca vyzvaný, aby v lehote 10 dní od jeho prevzatia doplnil svoje podanie zo dňa 19. 04. 2012, ktoré by mohlo byť návrhom, na súdom označené skutočnosti evokuje záver o tom, že ide o výzvu podľa § 43 ods. 1 OSP, nemá táto okolnosť pri nevyužití postupu prvostupňového súdu podľa § 43 ods. 2 OSP žiadne právne dôsledky na jeho procesný postup. Nie je totiž povinnosťou súdu v prípade, že bol podaný návrh na vydanie platobného rozkazu, aby takémuto návrhu vyhovel a platobný rozkaz vydal. Ako vyplýva z ust. § 172 ods. 1 OSP súd môže aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu vydať platobný rozkaz za splnenia v ňom uvedených podmienok, pokiaľ však platobný rozkaz nevydá, nariadi pojednávanie (§ 172 ods. 3 OSP). Súd prvého stupňa v danej veci takto i postupoval a vo veci nariadil pojednávanie na deň 11. 09. 2012. Uskutočnenie tohto pojednávania v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil písomne dňa 10. 09. 2012 (deň pred pojednávaním) z dôvodu kolízie s iným pojednávaním, bolo plne súladné s ust. § 101 ods. 2 OSP, keď podľa ustálenej súdnej praxe kolízia s pojednávaním v inej veci nie je v zásade dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania. Zvlášť pokiaľ žalobca termín pojednávania prevzal už dňa 10. 08. 2012 a jeho žiadosť o odročenie pojednávania nezodpovedala ani právnej úprave obsiahnutej v § 119 ods. 2 OSP.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). V ďalšom konaní súd prvého stupňa doplní dokazovanie v potrebnom rozsahu a to i v nadväznosti na špecifikáciu dlhu predloženú žalobcom v odvolacom konaní a po vyhodnotení dôkazov v intenciách § 132 OSP vo veci opätovne rozhodne, pričom vo svojom rozhodnutí sa i náležitým spôsobom vyporiada so všetkými právne relevantnými argumentmi odvolateľa. Zároveň rozhodne i o trovách celého konania vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.